

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Zo, nu is aan mij dan de taak om voorlopig het woord te gaan voeren en ik moet dat natuurlijk weer doen in de allereerste plaats met een vermelding van het oude bekende recept. Wilt U er rekening mee houden dat we niet alle dingen weten, en dat we dientengevolge ook niet kunnen garanderen dat alles wat wij zeggen feilloos en zonder enige twijfel waar is. We proberen de waarheid te benaderen, we proberen alle fouten te vermijden. Zo, dat is dan eigenlijk het voorafje, het voorgerecht, altijd hetzelfde; het wordt langzamerhand natuurlijk een beetje vervelend, maar daarvoor heb ik dan een ietwat natuurlijker verhaal voor U als hoofdschotel van deze eerste helft van de avond. Wij zullen n.l. met elkaar een ogenblikje gaan spreken over EEN RONDGANG DOOR WERELDEN EN SFEREN. En ik zou U willen voorstellen om mij nu als een soort reisgezelschapsleider te zien. We hebben natuurlijk in de eerste plaats onze eigen wereld waar U op leeft, en zelfs die mag nog wel even de aandacht trekken, want als we die wereld zien, dan kunnen we die onmiddellijk splitsen in de zuiver stoffelijke wereld en de gedachtenwereld die als het ware vorm geeft. De mens creëert met zijn denken, zijn gedachten, zijn overleg en verandert zo het stoffelijk aanzien der wereld. Nu moet U niet denken dat ik dat zo maar even vertel, maar datzelfde patroon dat zullen we regelmatig terug zien keren in elke andere wereld die we vanavond kort hopen te bezien, elke andere sfeer. In de eerste plaats komen natuurlijk de sferen aan bod. En nu beginnen we - ik hou wel van een klein contrast - even in een ietwat sombere sfeer. De menselijke geest, beheerst door de begeerten, was niet in staat zich los te worstelen van alle stoffelijke drijfveren. Overgaande kwam hij in een gebied dat somberheid en nevel leek. Hij had niet de moed zich daar bovenuit te begeven, want dat kon hij niet zien, niet waarnemen en niet beleven. Had hij zich verder laten drijven, ach, hij was ongetwijfeld veel hoger gestegen, maar had niet meer bewust beleefd al wat die andere sferen te bieden hebben, en hij wil zo graag wakker blijven, zichzelf gelijk blijven. Deze sfeer van nevel en mist nu, kunnen wij indelen in heel wat verschillende werelden, want hoe ontstaat een wereld in een sfeer? Wel, U heeft een denkbeeld van een wereld en van Uw eigen persoonlijkheid, en ook anderen hebben dat denkbeeld. Wanneer Nederlanders ergens in het buitenland elkaar ontmoeten, hetzij dat ze elkaar kennen aan een autoplaat of aan een vlaggetje of zo iets, of desnoods aan een krant, dan zie je heel vaak dat ze onmiddellijk samen aan het praten en aan het redeneren zijn, terwijl ze elkaar thuis helemaal niet hadden aangekeken. In die duistere sfeer kom je zoveel mensen niet tegen en wanneer je ze tegenkomt, dan is het nog heel vaak zo, dat ze zo vijandig zijn aan je eigen wereldje en denkwijze, dat je ze ziet als demonen, dat je er voor wegvlucht. Hoe blij ben je dus wanneer je iemand ontmoet die onmiddellijk dezelfde denkwijze heeft, die dezelfde wereld heeft; o, die wil je accepteren precies zoals die zichzelf voor willen stellen, als hij je maar een ogenblik gezelschap geeft. Eigenlijk een beetje dramatisch, maar ja. Die twee die komen samen, daar voegt zich een derde, een vierde bij, het worden er honderd, misschien duizend en allemaal voegen ze iets aan hun eigen wereldje toe. Laten we zeggen dat ze b.v. voorkeur hebben voor drinken; ze bouwen een stad vol met kroegen, vol met drinkgelagen en ook vol met de liederlijkheid die daarvan het gevolg kan zijn. Het is geen erg gelukkige wereld, een wereld waarin het altijd nacht is en waarin de bleke kaarslampjes, de bleke misschien elektrische peertjes, zo verstoft hangen, want niemand denkt er om, dat die dingen helder moeten zijn; ze denken alleen maar aan wijn, bier en jenever; ze hebben niets anders om aan te denken; ze dansen in hun dronken roes door de straten en worden op het laatst tot vampiers die elke keer nieuwe impulsen willen hebben, nieuwe krachten, want wanneer er een mens zou komen van de wereld af, o, die heeft nieuwe denkbeelden, met die gedachten kunnen we onze eigen wereld een beetje opknappen, we kunnen zelfs de intensiteit van het leven krijgen en misschien zelfs, als hij nu uitgetreden is en hij heeft een levend lichaam, dan zou je terug kunnen gaan tot die wereld en daar de bevrediging hebben die je in je eigen wereld eigenlijk niet meer vindt, want je voelt voor jezelf wel dat dit komende is. De dronkenschap is geen echte dronkenschap, het is maar een spel dat je speelt, om niet helemaal in de wanhoop te vervallen. U ziet, dergelijke werelden zijn betrekkelijk somber, betrekkelijk onplezierig. Er zijn werelden die getekend zijn door

het geweld; er ligt een hele wereld die één groot slagveld is, waarop mensen van alle rassen en nationaliteiten voortdurend vechten en ze weten niet waarom de mensen sterven en weer opstaan en verder leven. Dat zijn degenen die in de haat gevangen werden, in de roes van oorlog en vernietiging, die niet een ogenblik tegen een ander kunnen zeggen: vriend, laat dit vergeten en vergeven zijn. Er zijn werelden in, die sombere onderwater-werelden, waar de struiken en bomen als vochtig zeewier hangen en treuren en waar iedereen er uit ziet als een mens die door het water gestorven is. Dat zijn degenen die verdronken zijn, die zelfmoord gepleegd hebben misschien, of vol haat hun laatste ademtocht het water inslurpend, naar de bodem der zee zijn gezonken. Een hele wereld van begeerten, van angsten en van haat. En zo liggen er velen, want ieder mens brengt van de wereld zijn eigen beeld mee, z'n eigen gedachtensfeer, en met z'n gedachten bouwt hij zich soms een wereld zo verschrikkelijk, dat geen duivel en geen satan het de mens verbeteren zou. Het ergste is, hij lijdt er zelf onder, hij verstikt krampachtig al het edele wat in hem is, alleen maar om die wereld en zijn eigen persoonlijkheid daarin vast te kunnen houden. Dat zijn geen prettige dingen, maar gelukkig is er een ietsje verder, want dat scheelt niet zo erg veel, een andere sfeer die ons heel wat meer licht en heel wat meer zon biedt en werelden kent die in haar schoonheid haast onvergelijkelijk zijn. Ik geloof niet dat er op aarde één plaats bestaat zo schoon als elk hoekje wat je in deze sferen vindt. Er zijn mensen die overgaan en die dromen langzaam en voorzichtig en zeker van een hemel, die dromen van een plotseling ingaan in een Koninkrijk, mensen die goed zijn geweest maar wier begeren nog gericht is op de stoffelijke voorstelling van een eeuwig bestaan; de nevel kan hen niet houden, ze gaan verder naar een hogere sfeer, zij zoeken het licht en wij zien dan een land komen waarin het lijkt of de zon pas opgaat, het is er nog wat schemerig en stil; daar kunnen we werelden vinden waarin stille vijvers een naderend morgenrood spiegelen, waarin trage nevels dansen uitvoeren, beroerd door een wind die je haast niet voelt, waarin de bloemen nog gesloten zijn, maar open schijnen te willen breken; je verwacht elk ogenblik de bevrijding. In dit land zijn er velen, want dit is een land waarin de mensheid verpoost; deze wereld is de wereld van verwachting, de wereld waarin men het licht nog niet kan aanvaarden in z'n volheid en z'n felheid, maar verwacht het ogenblik dat men mee gerijpt zal zijn met de dag en over kan gaan tot een volgende sfeer. Daarnaast zijn natuurlijk honderd andere beelden te vinden. Maar het vreemde is, dat, hebben die andere duistere werelden hoofdzakelijk de werken der mensen getoond, wij in deze werelden de natuur vinden, maar gesublimeerd, vereeuwigd haast, vermooid tot een onbevattelijke grootheid. Wanneer we vandaar verdergaan, ach, dan komen we ook nog in werelden waar de menselijke voorstelling zo leeft, een Zomerland. En denk niet dat er maar één Zomerland is, Zomerland is een sfeer, een sfeer waarin duizenden werelden leven: hier zitten statige Boeddha's te mediteren naast een vijver waarin de lotos ontbloeit en zien veel gekleurde vogelen rond zich zweven, terwijl ze haast beroerd worden door de schoonheid die zich toont. Wat verder spelen mensen als kinderen in witte gewaden op grote weiden, dansen en lachen en streven een ogenblik verder naar de kleine rijen vriendelijke huizen die er klaar staan om hen te ontvangen. Dat is weer een andere wereld, een wereld waarin de mensen samenkomen, deze vrij geworden zielen en zingen, zingen een vreemde, een wonderlijke melodie, een loflied als het ware aan de Schepper, een wereld waarin soms lichtende krachten neerdalen en voor mensen zijn als een openbaring van het goddelijke. Er zijn vele werelden in deze sfeer, en ook deze sfeer is voor ons heus wel interessant. Toch zou ik verder willen gaan, want ik heb maar weinig tijd, en we willen toch zo graag verschillende van die werelden zien. Al wat we totnogtoe gezien hebben, dat berust op gedachtenbeelden, werelden uit gedachtenbeelden gevormd, zonder dat je kunt zeggen dat er iemand invloed op heeft gehad, behalve degenen die gezamenlijk als eenheid deze wereld langzaam hebben geschapen, verfraaid in hun vergrotend bewustzijn, totdat het een hemels, een wonderlijk rijk is geworden waarin je gelukkig kunt zijn. We zouden het, als ik nu optreed als reisleader, zo voor kunnen stellen: Wanneer je door al die werelden van vormen bent gegaan, dan vind je ergens achteraan een poort van licht en achter dat licht is er eigenlijk niets, wat je er doorsteekt dat verdwijnt; je kunt het wel wat terugtrekken, maar dan is het net of het iets van die stralende kwaliteit behouden heeft. En wanneer je eindelijk de moed hebt om de wereld van vormen te verlaten, dan is het plotseling alsof je je lichaam verloren hebt, een wereld van kleuren, een wereld van klanken. Het lijkt plotseling of de hele wereld zingt; het lijkt plotseling of alle vormen geworden zijn tot lichtende, wervelende grote guirlanden die een soort weg, een soort erehaag vormen, waardoor je verderschrijdt. En wanneer je denkt dan lijkt het of uit de eeuwigheid een echo klinkt en je toont wat je gedacht hebt, maar edeler en schoner dan je het zelf ooit maar zou kunnen brengen. In deze sfeer zijn natuurlijk ook weer vele werelden; daar zijn de werelden van hen die dromen en in hun droom klanken aaneenrijen tot symphonieën van cosmische grootsheid. Er zijn er die in het levend vuur boetsen en beelden

scheppen, beelden zo etherisch en schoon, zo vluchtig, dat de aarde ze wel nooit zal zien. Er zijn werelden waarin een spel van voortdurend scherp gevormde lich- ten een soort schaakspel van de rede is nog. En wij zien ogenblikken waarop het langzaam verwazende licht in zich een kern krijgt van ijl doorzichtig wit, zo sterk en zo wonderlijk dat je voelt dat hier een andere, nieuwe wereld zich open- baart, een sfeer. Maar nog verder moet je gaan. Er komt een moment dat de klan- ken sterven, dat het licht feller, heller en doorzichtiger wordt, totdat het voor degeen die nog in die wereld van licht en klank leeft, bijna duisternis ge- worden is, want je ziet het niet meer. Maar voor de geest die daarin eindelijk is opgegaan, betekent dit een ijheid van substantie en licht, een wonderlijkheid van wereld waarin het lijkt of alle gedachten van alle werelden gelijktijdig worden ge- spiegeld. U ziet, volheid der dingen en keuze genoeg. Is het nu echter zo dat al deze dingen alleen bestaan voor een geest van deze aarde? Per slot van rekening, er zijn vele werelden in het Al. Er zijn op het ogenblik een groot aantal werel- den die gelijk aan de aarde, ofschoon niet in gelijke ontwikkelingsphase, mens- achtige wezens op zich dragen - ik bedoel niet humanuïden, mensvormig, maar mensachtig, met een intellect, met een bewustzijn, met verstand, rede, begaafd met een geest en een ziel, strevend naar volmaaktheid. Zal voor die het anders zijn? Wanneer we dan gaan zoeken dan ontdekken we wat wonderlijks. In de onder- werelden, in die duistere, wondere sferen waarvan ik er maar terloops zo eens eentje, die nog niet eens al te diep ligt, heb aangesneden, zien we geen con- tact, daar is de mensheid volledig afgezonderd dus van al deze andere geesten. En wanneer men ze een ogenblik, zoekende naar de wereld, ontmoeten zou, ach, dan lijken het duivels, dan lijken ze in hun vreemde, bizarre vormen zo satanisch dat je wegvlucht, zoals zij waarschijnlijk ook voor U vluchten. Ook in de lagere sferen van Zomerland, het land van het komende licht, het land van volle dag, daar zie je ze niet. Hier zijn de vormen beheersend voor het kennen en voor het realise- ren van je wezen. En U zult wel begrijpen dat juist daar de vreemdheid van vorm een aanpassing van omgeving vraagt, waarbij men elkaar zelden of nooit kan tref- fen. Een enkele keer blijkt er in de hogere sferen van wat we dan het Zomerland nog wel kunnen noemen, dus vlak voor die lichtende poort waar ik van sprak, een soort contact mogelijk. Maar dat is toch niet persoonlijk, dat moet U zich meer voorstellen als een soort intercontinentaal radiogesprek. Gaan we echter door de poort heen, dan verliest de vorm z'n betekenis. En naarmate de vorm verder terugvliedt en daarvoor in de plaats komt het spel van de werkelijke energieën, de krachten die het gehele Al in stand houden, geuit in duizenderlei bewustzijns- bevattingen, zien we ook meer en meer vreemde werelden één worden met deze we- reld. Wanneer je de lichtende sfeer door bent waarin geen klank is, volgen er nieuwe werelden, en steeds weer nieuwe. En hoe verder je gaat hoe vreemder het je waarschijnlijk zal lijken. Maar wat verandert er? We hebben nu wel eens even zo met een paar woorden een reisje gemaakt samen, maar het is toch begrijpelijk dat deze werelden niet allemaal achter elkaar of naast elkaar kunnen liggen. Hoe moeten we dat zien? Ik wil er een voorbeeldje van geven: Stelt U zich voor dat U zo groot bent als een mier; een woud is voor U niet te overzien. Wat voor U het bos is, wel dat zijn voor een mens wat grassprietjes. Stel je voor dat die mier zich zo ontwikkelen kan dat ze tot mens groeit; dan verandert haar waarde- ring van de wereld, wat vroeger belangrijk was, krimpt in elkaar. Dingen die vroeger helemaal geen betekenis hadden, de wijsheid van de weide, door de mier nooit begrepen, de statigheid van de wouden, de sierlijkheid van de bloemen, die worden nu pas werkelijkheid. En stel je nu eens voor dat die mens weer verder zou kunnen groeien, dat hij op de zon zou kunnen gaan staan en het dansende spel der planeten zien en zien hoe de verschillende sterren elkaar toewenken met uit- schietende vuurtongen, dan zou het weer een andere wereld zijn, dan zou een bos, een zee, van geen belang zijn, nietwaar? En stel je nu eens voor dat je zo groot zou kunnen worden dat je datgene zag wat naast de zon staat, het geestelijk licht, dan zou weer die zon en dan zou die hele sterrenvereld weer tot een on- belangrijkheid vervagen. Het is er wel en je kunt het wel waarnemen, het is wel te zien, maar je groeit er bovenuit. Wanneer we nu praten over sferen, dan zou- den we dat zo kunnen plaatsen: Kijk eens aan, U bent op Uw wereld in een bevat- tingsvermogen dat betrekkelijk groot is; U kunt dus reeds de lagere sferen er- kennen, U kunt nadenken met rede en gevoel over hogere krachten, U zoudt mis- schien, vrij gemaakt van de rede die een reuze belemmering is voor een mens in een dergelijk opzicht, kunnen stijgen tot een zeer hoge sfeer, maar U zult altijd toch blijven de kleine mens. Duidelijk? Nu gaat U over. Stelt U zich nu eens voor dat U groter wordt, dat wanneer wij zeggen "geestelijke ontwikkeling" we in wer- kelijkheid ook moeten zeggen "geestelijke groei", dat de verhoudingen van het eigen-ik t.o.v. het Al anders worden. Dan kunnen al die dingen zich in de ge- lijke ruimte afspelen, maar dan is het een soort verschil tussen micro- en ma- cro-cosmos geworden, nietwaar? Dan is de wereld van de mens zo klein en zo on- betekenend geworden, dat alleen de enkele details je interesseren. Zoals een mens wel eens een keer naar een mier of naar een kever of naar een vlieg kan

zitten kijken, dat die nog belang hebben, maar dat het geheel der samenwerking en de grootsheid die je vroeger kende wegvalt voor iets nieuws, iets beters, iets groters. Zo moet U zich dat voorstellen. Wanneer we reizen door de sferen en we gaan naar beneden toe, naar het duister, dan breken we iets van onze persoonlijkheid af, dan zeggen we: we willen alleen onze begeerte kennen, "ik" wil "ik" zijn. En omdat we dat niet anders kunnen, verkleinen we ons wezen steeds meer. Geloof me, de hel die kan liggen in een druppel water of in een kooltje dat op de kachel ligt, en wat 10 minuten is voor de wereld kan voor degenen die daarin leven miljoenen jaren duren. Verandering van verhoudingen. Maar gelijktijdig kan die druppel water een deel van schoonheid zijn in een hemelsfeer, of laten we zeggen in een Zomerland. De wereld van somberheid en duisterheid die kan wel degelijk een deel uitmaken van het statige, rustige land waarin je vol vrede leeft en wandelt. Wanneer U dat gaat begrijpen, dan zult U ook begrijpen waarom het belangrijk is je eigen persoonlijkheid vooral niet te sterk met begeerten te kwellen en te boeien. Hoe vrijer je bent in de geest, vrij van alle stoffelijke benepenheid, van vooropgezette opvattingen omtrent jezelf en anderen, hoe gemakkelijker je dadelijk die grotere werelden in kunt gaan, hoe minder kans er bestaat dat je strijdend tegen dit uitbreiden van je persoonlijkheid, dat je voelt als een tenietgaan van wat je bent, nietwaar, kunt voorkomen en daarvoor in de plaats kunt stellen het werkelijk bewustworden in plaats van het in pijn en in strijd voortdurend krimpen en leven die slechter is, ellendiger dan de Uwe. In een sfeer van geluk, omdat ze zo groot is, groter soms dan een zon, kan een oneindigheid van vele miljoenen jaren voor een mens, één seconde worden. De volheid van het geluk, de grootsheid van het zijn, plus de grootheid van het wezen, brengen een hele andere tijdruimte-relatie tot stand. Maar diezelfde miljoenen jaren voor U, die zijn voor een verdoemde in één minuut. Ja, ik zeg verdoemde, inderdaad en daar bedoel ik niet mee voor eeuwig, maar daar bedoel ik mee iemand die zichzelf gedoemd heeft om in het duister te leven omdat hij het goddelijke en het lichtende, het levende van de werkelijkheid, niet wilde aanvaarden. Er zijn onnoemelijk veel werelden in elke sfeer, er zijn vele sferen waarover al meer-malen is gesproken. Voor datgene wat ik niet heb gezegd hier omtrent indeling en zo, zou ik U rustig willen verwijzen naar voorgaande verslagen, want daar vindt U voldoende gegevens daaromtrent in. Maar waar het ons vandaag om gaat, dat is die werelden en die sferen zijn de realiteiten omdat je eigen wezen deze bouwt. Hoe minder je gehecht bent aan de dingen, hoe minder je oordeelt, hoe minder je je vastklampt aan bepaalde waarden, hoe beter en hoe makkelijker het je gaat. Heeft U wat in de gaten? Oordeelt niet en ge zult niet geoordeeld worden. Veroordeel een ander niet, want dan moet je jezelf veroordelen, dat is de kwestie. Ja, en wanneer dat de kwestie is, dan is dat erg pijnlijk, want we houden er geen van allen van om onszelf nu eens stevig te gaan veroordelen, onszelf een stevige schrobbering te geven, nietwaar? Nou, dan moeten wij ook op aarde beginnen ons voor te bereiden op die reis, die reis langs die vele werelden en dan moeten we verstandig zijn. Per slot van rekening, als U eens naar de wintersport zoudt gaan - aangenomen dat het kan, ondanks de minister van finantiën etc.- dan zult U ongetwijfeld U de moeite geven om na te gaan: waar is er sneeuw? Waar vind ik de hoogte die voor mij geschikt is? Hoe vind ik een gebied waar voor mij de geschikte toeren te maken zijn en trips, waar ik vind wat ik zoek, zuiver sport misschien of ook mondain vermaak? U gaat het allemaal na, U gaat na: wat zijn de prijzen, de reisduur, kortom alles wat erbij is tot zelfs of er een skilift is, nietwaar, of dat een safetylift is of een andere. Die moeite getroost U zich, en dat doet U nu maar voor een paar dagen uit Uw leven. Ja, en er zijn mensen die, als ze van hier naar Amsterdam moeten, de moeite nemen om de dag van tevoren even precies te informeren: hoe lopen de treinen? en zelfs vragen op het station nog: waar zit de 3e klas en waar de 2e klas? Die moeite geeft men zich. Maar er liggen voor ons, wanneer wij overgaan, werelden over, waar je niet uit terugkeert zonder meer; dat is meer, dat is emigreren, emigratie waaruit je misschien nog eens terug kunt komen voor een bezoek en zeggen: het gaat mij goed, luit, hè? Here boy, have a cigar! Maar verder kom je niet. Je komt nog eens een keertje terug hier om te vertellen hoe goed en hoe mooi het is en daarmee basta, en je helpt misschien je arme relaties op aarde. Dat is de moeite van een voorbereiding waard. Zouden we dan niet voor onszelf proberen na te gaan welke sfeer, welke landen, welke voorstellingswerelden voor ons noodzakelijk zijn? Wat voor ons de weg is om het cosmische en het eeuwige te benaderen? Of wij verlangen naar een hemelsfeer waar wij in een voortdurend verblindend licht de godheid jubelend adoreren of dat wij deze ontwikkeling, die uiteindelijk statisch wordt en waarbij men door het voortdurend gelijk blijven der dingen, langzaam maar zeker toch ontwaakt tot een volgende wereld, ineens te gaan naar b.v. een Zomerland. Of kunnen we het misschien nog verder brengen? Dat we gaan zien dat de vorm geen realiteit is, zodat we, doorreizende door die kleine werelden waarin de vorm in al zijn schoonheid, ons een ogenblik mag betoveren, maar ons toch niet meer vast kan houden, alleen maar onze tocht naar het werkelijk lichte, naar de werkelijk lichtende sfeer bevorderen. Het is de moeite waard om je reisprogramma in deze

dagen op te maken, nu op het ogenblik zoals we hier zitten. Het is de moeite waard om er over na te denken. Niet: is er een leven na de dood? Heus, geloof me nou, denkt U daar maar niet over na, want dat is er, neemt U dat nu maar aan, gelooft U dat dan nu maar. En als U het niet gelooft, speelt U dan maar dat het zo is voor mijn part, doet U dan maar alsof, voor Uzelf. Maar denk er over na: wat wil je zijn, wat wil je doen, wat wil je worden wanneer je overgegaan bent? Hoe wil je leven? Wil je alleen maar leven in een droom van komend daglicht? Goed, U kunt het krijgen, maar er zijn mooiere, edeler dingen. Er zijn werelden waarin de gedachten leven, en niet alleen maar een vorm aannemen waardoor je ze erkennen kunt, waarin de gedachten zelf werkend in de directe goddelijke kracht van het licht, weerkaatsen hun diepste inhoud, je brengende tot een erkenning van je eigen wezen zoals nooit tevoren mogelijk is geweest. Voor die sferen, voor die werelden wilde ik eigenlijk pleiten. En nu nog iets. Denk nu niet dat je met je begeerten een voortdurende worstelwedstrijd moet houden, integendeel, weeg goed af wat je wilt, laat je persoonlijkheid niet verdeeld zijn tussen "ik wil het wel" en "ik wil het niet". Denk je, het zou slecht kunnen zijn, goed dan niet, punt, af. Dan zoek ik wat anders, begrijpt U? Maar ga niet jezelf verdedigen in een strijd om een heilige te zijn en vergeet het eeuwige. Menige heilige is ten onder gegaan aan zijn bekoringen, als U weet wat ik daarmee bedoel. Menig goed mens heeft zozeer gestreden om goed te zijn, dat hij vergat om goed te doen. Menige mens worstelt zozeer om geestelijke bewustwording, dat hij vergeet om wat hij verworven heeft, te gebruiken. De mensen die te eng en te nauw bekrompen blijven binnen zichzelf, die hebben veel te veel de neiging zichzelf te zien als een blikken godje dat op een troontje zit ergens, die zien zichzelf staan op de eerste trede van de troon Gods met een grote harp: halleluja, kijk, hier sta ik, de grote heilige. Als je dat doet dan ben je verloren. Denk er om, als je zo gaat denken over jezelf, nou dan kun je nog beter rechtuit slecht zijn, dan weet je tenminste wat je krijgt. Als je zo bent, dan kom je terecht in die werelden van die lagere sferen waar ik het over heb, dan kun je in je zelfvergoeding de waarheid niet meer aanvaarden, dan ga je zeggen: ja, maar dit ben ik niet, weg met dat licht. En dan vlucht U naar het duister, een duister dat zo somber en vormloos kan worden. Want als je dan zo'n hoge opinie van jezelf hebt, dan aanvaard je ook niet een wereld van anderen die denken dat je maar een gewoon mens bent. Dan moet je die superioriteit, dat geestelijk bewustzijn handhaven. Laat ik U vertellen dat er afzichtelijke wormen in de modder van de afgrond rondkruipen die voortdurend nog tegen de anderen proberen bijbelspreuken te citeren. Niet dat die bijbelspreuken zo slecht zijn, maar die mensen die denken dat ze daarmee alleen zichzelf goed maken en heilig en ze verzinken in de modder. Slijmerige somberheid van een afgrond die haast niet te benaderen is. Een wereld waarin alles pijn en alles lijden is, omdat je alleen geen afstand wilt doen van de waan van jezelf en de somberheid van je begeerte. Een dergelijk land, een dergelijke wereld, een dergelijke sfeer die begeert U toch niet, nietwaar? Begrijp dan goed wat U bent. U bent een deel van het goddelijke, niets beter en niets slechter dan ieder ander, onverschillig hoe U leeft of wat U doet. Maar het gaat erom van dit goede voor Uzelf bewust te worden, opdat U bewust op kunt stijgen in de sferen. Het gaat erom voor Uzelf de gedachte te hebben, niet "wat ben ik een goed mens", maar "ik heb tenminste het beste gedaan wat ik kon" en daarbij zoveel mogelijk, nogmaals, een voorstelling te krijgen van je eigen wezen, van wat je wilt. Wilt U de eeuwige tuinen van een lach rondgaan, waarin het zonlicht lacht en de bomen ritselend praten? Het is er, die wereld bestaat. Wilt U een wereld zien waarin watervallen neerstorten en wonderlijke lichtfiguren tekenen die als stralenkransen wegdrijven ergens in een ijle hemel? Ze zijn er, die werelden bestaan. Wilt U mediteren in de grote cipressenwouden die in hun sombere statigheid toch gevuld zijn met een licht alsof ze gewijde kerken worden? Ze zijn er die werelden, ze zijn er, ze zijn er in verschillende sferen, maar beter is het om zelf die vorm niet te verlangen. Beter is het om eerlijk te streven naar het licht en ongeacht wat je bent of wie je bent en hoe je bent, te zeggen: zie, ik zal leven zo goed als mij mogelijk is om daardoor te komen tot de sfeer die voor mij past, maar geef mij het licht, de vorm daar lach ik om. Oordelen? Hoe zal ik oordelen die niet oordelen kan. Mijn oordeel over anderen daar lach ik om, een oordeel van anderen over mij, daar lach ik evenzeer om. Ik voor mijzelf, ik wil geen schuld hebben tegenover de wereld of mijzelf. De rest gaat mij niet aan op het ogenblik, de rest daar kan ik alleen maar aan geven dat wat ik ben. En accepteren ze het, dan ben ik er gelukkig mee; accepteren ze het niet, dat is hun zaak. Als U zo kunt leven, vrienden, hier op aarde, in de sferen, dan groeit U, dan groeit U boven al die kleine werelden uit tot in de hoogste sferen en dan overziet U het geweldige schouwspel der totale cosmos, der schepping met alle krachten, die zelfs voor de grote wetenschapsmensen op aarde op het ogenblik een geheim zijn, ofschoon ze vaag vermoeden dat ze bestaan. Dan ziet U de schoonheid van een licht dat zo ijl is dat het voor Uw wereld tot niets wordt, dat zo hoog is dat, wie daar in leeft Uw wereld als een "niet" be-

beschouwt, ofschoon hij weet dat ze bestaat. Ik hoop dat ik U niet teleur heb gesteld, maar ik heb als een gewetensvol reisleader gebracht U, naast de enkele beelden die ik mocht geven, vooral hoe de reis is in het leven, want dat vond ik toch wel het belangrijkste. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in de bovenzaal van "De Galerij", Laan van Meerdervoort 419a, hoek Fahrenheitstraat, D E N H A A G.

Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Het tweede onderwerp dat mag er een zijn naar Uw eigen keuze, zoals U weet. Dus, vertelt U het maar.

- x De zich noemende Christen betitelt zo gaarne de niet-Christen als "heiden", terwijl deze zich niet onbetuigd laten Christenen als "heidenen" te betitelen. Onze vrienden houden ons bij herhaling zeer terecht voor dat vele wegen tot God leiden. Het lijkt mij dat Jezus deze term toch accepteert als hij zegt: "Goed zijn voor zijn vrienden doen de heidenen ook". Hoe moeten wij deze uitspraak interpreteren? Zoudt U ons het genoegen willen doen dit in Uw rede "Heidenen, een waarheid of een fictie" mede te willen behandelen?
- Een zeer aardig, een zelfs met bepaalde wettelijke aspecten doorzeefd onderwerpje. Wat is een heiden? Ik geloof wij allen zijn heidenen, zolang wij niet ons hele leven wijden aan hetgeen wat we als waarheid erkennen. Een Christen dus, die leeft in een maatschappij waarin zijn Christendom alleen op Zondag uit de kast wordt gehaald en afgestoft, is definitief een heiden. Inzoverre hebben de heidenen gelijk. Maar een heiden die zichzelf bevoorrecht beschouwt boven een ander omdat hij een bepaalde wijsheid heeft en daardoor de ander - en nu komt het - minderwaardig acht, is ook een heiden, begrijpt U? Ik geloof dat we heidenen al diegenen zouden kunnen noemen die niet de waarheid in zich dragen. Ik geloof dat daar zelfs een kerk het mee eens zou kunnen zijn. Wat is dan de waarheid, is dat wat in een kerkboek staat, dat wat in de bijbel, in een evangelie, in een koran, in geschriften van Tao, over een Tao staat? Welneen, wat in die boeken staat en wat U daarvan weet dat zegt niets. Het maakt U niet tot heiden en het maakt U niet tot Christen. Wat U leeft en wat U bent, want kijk eens, Jezus die maakt er verschil: zelfs de heidenen zijn goed voor hun vrienden. Nu kun je dat natuurlijk uit gaan leggen: alle niet-Joden, want de Joden spraken over de niet-gelovigen als heidenen, althans zo moeten we het ongeveer vertalen. Nu zouden we dus vast kunnen stellen dat iedere niet-Jood een heilige is, volgens deze zinspeling, nietwaar? M.a.w.: wilt U een goed Christen worden wordt dan een Jood. Klaarblijkelijk zit er in deze redenering een fout. Maar als Jezus zich niet beschouwde als een speciale Jood, hoe kan Hij dan over een heiden spreken? Zou Hij dan alleen de Christenen niet-heidenen noemen? Zeker omdat ze gekerstend zijn. Ik geloof dat daar wel degelijk een andere opvatting voor te vinden is. Zelfs de heidenen zijn goed voor hun vrienden, maar gij? Waar ligt dus het verschil? Gij zijt ingewijd in de wetten der naastenliefde; jullie weten hoe het hoort. Willen jullie geen heidenen zijn, dan zullen jullie die wetten in de praktijk moeten brengen. In zoverre is het heiden zijn dus m.i. helemaal geen fictie, integendeel, ik geloof dat er meer heidenen zijn die een christelijke kerk bezoeken op het ogenblik dan er vroeger heidenen waren die naar Thor of Wodan luisterden. Het spijt mij wel dat ik het zo moet zeggen. Nu echter een andere vraag: hebben wij het recht een ander "heiden" te noemen? Zolang dit gaat om een aanduiding van degenen die buiten ons staan, ongetwijfeld, anders zou het voor een Nederlander ook niet geoorloofd zijn om over een Duitser, een Engelsman of een Rus te spreken, laat staan over een Amerikaan. In dat geval immers zou je het onderscheid tussen mens en mens aanduiden. Er is een rubricering nodig. Het woord "heidenen" in aanduiding van een bepaalde groep, zonder dat daar gevoelsassociaties mee gemaakt worden, moet m.i. absoluut geaccepteerd worden. Welk recht heb ik dan niet? Weet U, als U zegt: een Duitser, dan vind ik dit in de geest der verdraagzaamheid zeer verdraagzaam, mogelijk; het is zeer juist en daar kan niets tegen worden ingebracht. Maar wanneer ik dat nu ga omdraaien en ik ga zeggen "vuile rotmof" - ja, een betiteling die menigeen voor een Duitser op het ogenblik nog wenst te gebruiken, ofschoon ik niet inzie waar dat goed voor is; met scheldnamen heeft men de wereld nog nooit verbeterd - maar goed, wat gebeurt er dan? Dan wordt het begrip "Duitser" op een andere wijze uitgedrukt, er zit ineens een andere inhoud in. En wanneer nu degene die "rotmof" zegt normalerwijze "Duitser" zegt, kan hij dat zeggen met dezelfde inhoud van haat, verachting, minachting, nijd misschien; wie weet wat er nog meer in kan zitten, het ligt er maar aan wat voor iemand hij is. Wanneer wij zeggen: "de heidenen" en wij bedoelen daarmee die mensen die niet-Christenen zijn, dan geloof ik dat we een fout maken. Wanneer wij bedoelen diegenen die buiten de christelijke beschaving staan, dan geloof ik dat we recht hebben om dat te zeggen. Ik meen dat dit vanuit elke grote cultuur

of beschaving gelijkelijk te zeggen valt. Het is een aanduiding van een groep. Geen fictie dus, een woord dat evenveel zin heeft als "de negers" en "de blanken". Maar zodra het iets inhoudt van een rassendiscriminatie zou ik haast zeggen, wanneer je "neger" tot een scheldwoord maakt in tegenstelling tot de "al-goede, almachtige en alwijze blanke", dan wordt het tot een belediging. Het is niet voor niets dat negers hunzelf "collect people" laten noemen en dat ze voor "negro" niet veel voelen. Daar is al heel gauw "nigger" van gemaakt; een "nigger" is een scheldwoord, begrijpt U? Zo is het met de heidenen ook. "Heidenen" is teveel geworden tot een woord dat impliceert "domme, onontwikkelde, ongodsdienstige, slechte, kortom allerhand minderwaardige mensen". En een heiden behoeft helemaal niet minderwaardig te zijn. Ik zou dus, ofschoon ik zeer zeker het heiden-zijn niet een fictie wil noemen vanuit een zeker standpunt, het gebruiken van "heidenen" als een term zonder meer, al willen raden. Ik zou dan eerder willen spreken over "anders denkenden", iets wat mij veel juister lijkt. Willen we n.l. de term "heiden" op de juiste wijze toe gaan passen, dan zullen we tot onze spijt moeten concluderen dat we haast allemaal heidenen zijn - wij in onze wereld en U in Uw wereld - omdat we nog falen in het uitvoeren van de werkelijke wetten van het Christendom b.v., of de werkelijke wetten van een Islam, of werkelijk het gaan op het pad van Boeddha; noemt U maar op. Begrijpt U waar hier het probleem schuilt? Het woord als zodanig bestaat en het werd toegepast, maar het is misbruikt. Men zendt een missie naar de heidenen. Wat houdt die missie in? Is het alleen het verkondigen van een liefdeboodschap? Accoord, direct, ben ik het volledig mee eens. Dan wil ik zelfs accepteren dat de missionaris of zending zegt: "ik ga naar de heidenen", want hij gaat gedreven door de liefdekracht Gods en zal deze liefdekracht trachten te wekken in anderen. Schitterend. Maar op het moment dat hij zegt: "heidenen" en hij denkt eraan dat nu de jongentjes daar allemaal voortaan een broekje en de meisjes allemaal op z'n minst japonnetjes dragen die alles bedekken, dan zeg ik: "mijn waarde vriend, je bent zelf een heiden, want de uiterlijkheden der dingen beroert je, terwijl de innerlijkheid der dingen je ontgaat". Er zijn in Frankrijk en ook in enkele andere landen, priesters die ik ware Christenen zou willen noemen, maar helaas heeft het Christendom hun voor een groot gedeelte de mogelijkheid genomen als waar Christen te leven n.l. als mens onder de mensen, gedreven door de liefde voor de medemens, zich offerend voor de medemens. Ik zou willen zeggen: degenen die dat verbod hebben uitgevaardigd, zijn heidenen; zij begrijpen de waarheid van het Christendom niet en zo is het woord dat zijzelf gebruiken voor anderen, op hen evenzeer van toepassing. Neen, mijn waarde vraagsteller, helaas, heidendom is geen fictie; heidendom is de ziekte die ons allen aanvreet, onverschillig hoe wij ons noemen, omdat wij, wat wij geloven niet voldoende kunnen beleven, niet voldoende durven accepteren en realiseren in ons eigen bestaan. Maar, het gebruik van het woord, laat ik het U ontraden, want wie een ander een heiden noemt, verheft over het algemeen onwillekeurig zichzelf boven deze ander. En laten wij dan bedenken dat Jezus niet alleen de Romein hielp door zijn dochttertje te genezen, maar zelfs de tollenaar uitnodigde om met Hem mee te gaan. Dezen heeft hij niet verworpen, ofschoon zij misschien heidenen waren volgens de Joden of nog erger, renegaten. Laten wij ons aan Zijn voorbeeld houden en eerlijk leven met iedereen en niemand verwerpen als heiden en afwijzen uit ons eigen leven. Mag ik aannemen dat ik daarmee het onderwerp duidelijk genoeg en voldoende belicht heb?

x Dank U zeer.

- Dan kunt U na de pauze vragen stellen zoals U weet. Ik voor mij zal mij dan thans terugtrekken en het medium vrij geven. Een aangename en gezegende avond verder, vrienden.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.

U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

De VRAGENRUBRIEK. U kunt alle vragen stellen behalve persoonlijke vragen. U krijgt antwoord zover als beantwoording op het ogenblik mogelijk is. Mag ik U verzoeken om te beginnen?

x Veertien dagen geleden zei men: men ondervindt teleurstellingen, omdat men zichzelf tegenover zijn medemens te hoog heeft aangeslagen. Zoudt U dit duidelijker willen zeggen b.v. door een voorbeeld te geven?

- Ik zal dit ongetwijfeld kunnen proberen. Wanneer een mens tegenover U iets doet, dan heeft dit zijn oorzaak in Uw eigen wezen en Uw eigen aanwezigheid. Gesteld dat U iemand f 100.- geeft. U denkt dat die honderd gulden alles in orde is gemaakt en dat deze mens nu inderdaad door Uw hulp financieel en natuurlijk ook Uw persoonlijk aanzien, in het goede spoor zal komen. Niet alleen stelt deze mens U

teleur, door die honderd gulden - zo zegt U - achterover te drukken, maar bovendien scheldt hij U nog uit ook. Dan zegt U: "ik ben zo teleurgesteld in die mens", maar wanneer U begrepen hadt dat Uw aanvoelen van deze mens onjuist was, dan hadt U een andere wijze van benadering genomen en hadt U in deze mens iets goeds tot stand gebracht en waart U niet teleurgesteld geworden. Mag ik aannemen dat dit voorbeeld duidelijk genoeg is, of wilt U dit nog verder uit laten werken? (Geen commentaar).

- x U heeft ons verteld, dat de rozen op het schilderij van Uw Orde betekenen, dat de taak van de Orde voor het grootste deel nog uit vormhebbende sferen wordt volbracht. Waarom koos U als symbool hiervoor de roos en niet de lotus? Vindt U de roos werkelijker, stoffelijker dan de lotus? Dat die rozen alle opengebloeid zijn, heeft zeker ook een diepere betekenis?
- Het gebruik van de lotus zou ongetwijfeld ook symbolisch niet te verwerpen zijn. Maar in de eerste plaats heeft de roos in een Westerse betekenis een makkelijker en schoner uitdrukking, in de tweede plaats is de lotus het speciaal symbool van de geestelijke bewustwording. Een aangeven van een volledig opengebloeide lotus zou dus niet aangeven de volledige bloei der bewustwording zoals wij die op het ogenblik vanuit de Orde trachten te bewerkstelligen en ook vanuit onze eigen wereld beleven. De roos is het symbool van de bloem der aarde, d.w.z. dat de vormgebondenheid een aardse vormgebondenheid is. Wanneer deze roos echter opengebloeid is, dan mogen we hieruit zien dat het begrip omtrent de waarde der vormen der aarde en de vormenwereld waarin wij zowel als U leven, zeer zeker voldoende gevorderd is, dat wij kunnen zeggen: deze roos gaat vrucht dragen zodadelijk en zij zal zichzelf kunnen verbreiden en vermeerderen; zij heeft het juiste standpunt in haar begrip en mogelijkheid reeds bereikt. Ik hoop dat U dit niet wilt zien als een verheerlijking van onze Orde, die uiteindelijk toch nederig tracht te blijven.
- x Verslag no. 117, 4 Febr. 1955. Ie onderwerp over "Wil en Wet". Enkele regels uit dit onderwerp had ik nog gaarne scherper belicht en wel deze: Die cosmische wetten zijn schijnbaar veel ruimer dan wij ons kunnen voorstellen. Aan de andere kant ontdekken we dat ze ook veel onwrikbaarder zijn dan we ons kunnen voorstellen, want een menselijke wet die kun je door een beetje praten nog wel eens een beetje zo buigen dat het nog kan, cosmische wetten niet. Dat zijn grenzen en als je er overheen stapt val je van de wereld af, dan is er niets meer over, geen enkele mogelijkheid, dan heb je je eigen wezen gebroken en is je persoonlijkheid verloren gegaan.
- Het is begrijpelijk dat de meeste mensen een wet beschouwen als iets dat je vrijheid beperkt, tenzij je handiger bent dan de wetgever. Nu is een cosmische wet een goddelijke wet d.w.z. dat in het goddelijke meer kennis schuilt omtrent het totaal van het zijnde dan bij U zelfs maar mogelijk zou zijn. Deze wet is dus onwrikbaar. Aan de andere kant is zij niet afhankelijk van menselijke interpretatie en opvatting. Een menselijke wet wordt geïnterpreteerd. En wanneer U zich de moeite getroost Uw eigen wetboek te bezien en zelfs Uw eigen opvattingen en verklaringen, dan zult U merken dat een wet van b.v. 1890 op het ogenblik zodanig wordt uitgelegd dat zij het tegendeel betekent van datgene waarvoor zij bedoeld werd. Hetzelfde zult U ongetwijfeld zien omtrent de verklaringen betreffende Indonesië vóór de tweede wereldoorlog en daarna. Dan wordt hetzelfde argument gebruikt, het wordt zo gedraaid dat het lijkt of het wat anders betekent. Ook dit is bij een goddelijke wet niet mogelijk. De mens dus, die een goddelijke wet zou trachten te overschrijden, of de geest die zou trachten een dergelijke cosmische wet gewoon te negeren, die wordt door deze wet teruggeworpen binnen het geschapene. De enige methode om een dergelijke wet te overwinnen is jezelf geheel uitschakelen en teniet te doen, want buiten het goddelijke is geen bestaan mogelijk. Dus dan kunt U nog wel zijn en voor Uzelf dus deze wet negeren, maar ^{met} dit negeren doet U Uw persoonlijkheid of bewustzijn binnen het goddelijke teniet. U kunt dan niet meer denken, U kunt U niet meer realiseren wat U bent; U bent opgelost in Uw componenten van kracht en goddelijke energie en U bent niet meer zelfbestaand, U gaat teniet, en wel omdat de wetten, de cosmische wetten en goddelijke wetten, moeten worden gezien als eigenschappen van het goddelijke, zodat wij niet door een eigenschap heen, ons een weg kunnen wroeten of er omheen kunnen praten. Deze dingen regeren altijd ons leven, en zodra wij ze niet meer erkennen, leven wij niet meer, omdat wij juist krachtens deze wetten bestaan. Is dat duidelijk genoeg?
- x Ja, dank U wel.
- x Kunt U mij vertellen wat electriciteit is, want wij kennen alleen het gebruik ervan, nietwaar?
- Ongetwijfeld een vraag die menige professor gaarne beantwoord zou zien. Electriciteit berust op de eigen veldwetten en eigen veldwetten behoren o.a. tot de wet der zwaartekracht en de wet der cosmische straling. Wanneer ik een bepaalde verplaatsing in een veld tot stand breng, zodat de evenwichtstoestand verstoord wordt, zal dit veld zijn evenwicht trachten te herkrijgen. Hierin zal het energie moeten gebruiken en deze energie zal in een andere vorm buiten het veld moeten

worden geuit, zodat elke verandering van electronische, atomaire, of moleculaire toestanden en evenwichtsvelden, tengevolge moet hebben dat een verschijnsel plaatsvindt dat een deel van de kracht uit, buiten het eigen veld en als zodanig een kracht vrijmaakt die gebruikt kan worden om andere, bestaande velden in evenwicht te verstoren en wel op een zodanige wijze dat dit resultaat naar buiten misschien wederom merkbaar wordt, waar de wijze waarop de verstoring geschiedt, een uiting geeft anders dan de verstoring die wij electriciteit noemen. Dus niet meer een stroom van kleinste delen en invloeden die van atoom tot atoom, van molecuul tot molecuul gaan, maar in tegendeel, de omzetting van de vrijkomende componenten en zuivere kracht die dan als straling met kleinste partikelen zich uit als licht, warmte enz. Ik hoop dat deze korte uiteenzetting voldoende elementen tot nadere beschouwing in zich houdt. Wanneer U van mij een volledig technische beschrijving wenst hiervan, zou ik genegen zijn die te geven, maar dan toch niet voor een gezelschap dat dan 9/10 van het gesprokene nieteens zou kunnen verstaan. Ik hoop dat U hiermee dus genoeg neemt.

- x Ik stel me voor dat daar, waar twee-, drie-, vier- en vijflingen geboren worden, een heel gedrang was om dezelfde vader en moeder en dat toen een onderling accoord gemaakt is om de levenskern, levenskracht maar in zoveel deeltjes te verdelen. Is dit zo?
- Ik kan mij dit niet voorstellen op de wijze waarop vraagsteller zich dit voorstelt, wijl de ervaring in de stof U reeds moet leren dat daar, waar massa-productie optreedt een grotere regeling en efficiency plaatsvindt dan daar waar men maar één product tegelijkertijd vervaardigt. (gelach). M.a.w. het ontstaan van een twee-, drie-, vier-, vijfling - verder zult U voorlopig wel niet komen denk ik, zesling misschien nog - kan niet worden gezien als een resultaat van een vechtpartij tussen een paar geesten die zeggen: nu ja, vooruit jongens, we zijn allemaal verslagen, laat ons een accoord maken. Dat is iets voor de United Nations, maar zeker niet voor een incarnatie. (gelach). Wij kunnen integendeel aannemen dat, op het moment der conceptie, een zodanige toestand optreedt dat celdeling noodzakelijk wordt en dat bij het noodzakelijk worden der celdeling, een aantal entiteiten, die gelijkelijk geïmponeerd zijn, maar kort achter elkaar, dus als een soort ganzenrijtje, dezelfde gelegenheid zien, na elkaar incarneren. Er is altijd een breukdeel van verschil tussen het ontstaan van de entiteit, eenling- één, he, pardon, vijfling- één, vijfling-twee, vijfling-drie enz. Het verschil in tijd, dit kleine breukdeel, is voldoende om enig gedrang van de geest te vermijden en evenzeer een concordaat, contract, verdrag e.d. onnodig te maken. Ik hoop dat ik hiermee de vraag en ook de vraag in de geest van de vraagsteller heb kunnen beantwoorden.
- x Mag ik hier misschien nog iets op vragen?
- Zeer zeker.
- x Berust dit op goddelijke wetten? Begrijp ik dat goed? Omdat, er is natuurlijk een kracht achter die dit bekrachtigt zou ik maar kunnen zeggen.
- Is geen bepaalde kracht - als U dat bedoelt - die bepaalt: dit wordt nu een vijfling en dat wordt er maar eentje, nietwaar?
- x Nee, U begrijpt niet wat ik bedoel...
- De opeenvolging? natuurlijk, die is afhankelijk van de wet der aantrekking...
- x Ja, ja.
- ... en als zodanig deel van een cosmische wet. De wet der aantrekking is zelve geen cosmische wet, maar is een deel van de wet der gelijkblijvende velden. Ik hoop dat het voldoende duidelijk is, ja?
- x Ja, dank U.
- x Wanneer iemand altijd zwaar gerookt heeft en na zijn 60ste jaar plotseling daarmee ophoudt, bestaat er dan gevaar voor het hart?
- Ik geloof niet dat er dan gevaar voor het hart bestaat, maar ik meen wel dat een plotselinge onthouding van in grote hoeveelheden, gedurende lange tijd gebruikte narcotica, waaronder ook, zoals U weet tabak behoort, althans een product eruit, de nicotine, een plotselinge verandering, voor de weefsels en de persoon een sterke belasting kunnen betekenen. U zoudt wel degelijk met roken op kunnen houden, maar U zoudt dan een tijdlang een vervangingsmiddel moeten nemen dat de effecten van het lichaam, dat zich verzet tegen het wegblijven van de bekende prikkel, opneemt. Naar ik meen bestaan deze middelen echter wel. Bij ons in Indië was daarvoor inderdaad een pasta gemaakt. Als je daar een heel klein stukje van nam dan was de hele tabaksdorst weg en ook de onaangenaamheid van het niet roken. Ik weet niet of dat hier in Holland verkrijgbaar is. Maar dergelijke producten bestaan en zullen ongetwijfeld ook hier nog wel in gebruik komen.
- x Dank U wel, vriend.
- x Wat is Uw mening over het afleggen van een eed? Waarom zijn de katholieken daar tegen?
- Ik wist niet dat de katholieken tegen het afleggen van een eed waren, want als ik zie hoe zij b.v. ^{bij} het vormsel een belofte uitspreken met een bevestiging, dan ben ik ervan overtuigd dat dit ook een eed van trouw is, een eed van trouw uitgesproken aan de Moederkerk plus aan de artikelen des geloofs die deze Moeder-

kerk verkondigt. Dus ik kan het met het eerste niet eens zijn. Het afleggen van een eed verder, voor justitie, is zover ik weet door de rooms-katholieken nooit en te nimmer verboden. Het afleggen van een eed echter is een ernstige zaak. Wanneer men een eed aflegt, dan roept men God tot getuige dat men de waarheid spreekt, dit of dat zal volbrengen etc. Als resultaat kunt U dus aannemen dat men zeer goed moet hebben overdacht wat men wil, wat men zal doen etc. en dan eerst de eedsformule uit kan spreken met een oprecht gemoed. Doet men dit echter, zoals vaak gebeurt, enigszins terloops, omdat het er bij hoort, nietwaar? U weet wel, de getuige komt, de eed wordt afgenomen. Dan staat er een meneer (ratelt enkele onverstaanbare woorden) zo ware helpemij, God almachtig (het medium ratelt weer enkele onverstaanbare woorden af). Een dergelijke phase is een belediging van het goddelijke dat men als getuige van een eed aanroeft. In de tweede plaats bestaat bij een dergelijke lichtzinnige opvatting het gevaar dat men zich zondig verklaart tegen deze eed, dus dat men God tot getuige roept van een leugen, wat in zichzelf onmogelijk is en dus krachten der duisternis nabij lokt. Daarom zou ik zeggen: de eed is niet verboden, zeker niet bij de katholieken, ofschoon er wel genootschappen zijn van christelijke geaardheid, die zich er wél tegen verzetten, omdat zij menen dat God te hoog staat om tot getuige te worden genomen bij zuiver stoffelijke zaken. Maar wanneer men ze aflegt, dan heeft men ook de verantwoordelijkheid tegenover de cosmos dat men te allen tijde deze eed inhoudt, en men moet dus alleen maar een eed afleggen wanneer men overtuigd is dat men volbrengen kan wat men gelooft, dat men volledig en eerlijk te allen tijde datgene wat men beloofd heeft, na zal streven etc. Ik ben het niet eens met de gebruiken van o.a. de katholieke kerk en verschillende andere religieuze gemeenschappen, waarbij een priester het gezag heeft, waarmee hij U kan ontslaan van een afgelegde eed, waar de eed niet tegenover de priester werd afgelegd maar tegenover God. Waar de eed niet werd afgelegd t.o.v. de priester maar t.o.v. de persoon aan wie men zich met de eed verbindt of t.o.v. de verklaring die men door de eed als het ware bevestigt, meen ik dat alleen de verklaring zelve, of de persoon zelve, tegen wie de eed werd afgelegd of aan wie, in staat kan zijn deze los te maken en te zeggen: tegenover God ontsla ik U van hetgeen U mij beloofd hebt, zwerende bij God en niet anders. Ik hoop dat dit voldoende is.

x Dank U wel.

x De vorige week hebt U gezegd dat de z.g. gebedsverklaringen bij de mens zeldzamer zijn dan men misschien denkt en dat het toeval daarbij een grote rol speelt. Meermalen hoorden we ook hier dat een oprecht gebed bij God altijd gehoor vindt en werd nooit over toeval gesproken. Ik persoonlijk geloof niet aan toeval, omdat we in vele gevallen, als we eerlijk tegenover onszelf staan, de reden van geen vervulling wel kunnen nagaan.

- Waardoor U, uit de verklaring gegeven, aan kunt nemen dat er minder mensen zijn die oprecht tot God om iets bidden dan men oppervlakkig aan zou nemen. Ik ben het echter met de geachte spreker eens dat lot, noodlot of toeval, slechts gebruikt kan worden voor niet bewust voorziene verlopen der gebeurtenissen. Wij zien echter vaak dat, wanneer een begeerte tot iets bestaat, de mens zelf aan de vervulling daarvan begint te werken, hij als bevestiging hiervan een formeel gebed opzendt, dat de goddelijke sferen zeker niet bereikt. Zijn eigen streven, het toeval, volbrengt dan hetgeen waarom hij gebeden heeft en hij zegt: mijn gebed is verhoord. Dit is ongeveer hetzelfde als dat van een matroos die uit de mast viel, zoals U weet. Die zei ook: God sta mij bij. Toen zag hij een ra en hij hield zich eraan vast. Toen zei hij: het is niet meer nodig, ik hang al. (gelach). Die man had de juiste opvatting. Een ander zou zeggen: mijn gebed is verhoord. Hij zei: nee, ik heb mij vastgegrepen, nietwaar, ik ben God dankbaar dat Hij mij event. zal willen helpen, maar het is niet meer nodig. Wanneer deze zelfde man had gezegd: er is een wonder gebeurd, dan zou iedereen gezegd hebben: m'n waarde maat, je bent gek, want die ra was er al, je weg van vallen leidde daar langs, je kunt hoogstens jezelf en God danken dat je door je concentratie op redding in staat was om de schok van de val in je armen op te vangen en vast te blijven houden, nietwaar? Ik geloof dat ik met dit voorbeeld wel duidelijk heb gemaakt wat ik bedoel met gebedsverhoring. Als er commentaar is, wil ik daar graag verder antwoord op geven.

x Waarschijnlijk was hij zo geconcentreerd door dat aanroepen. Dat is precies hetzelfde als wanneer ik wat kwijt ben, dan roep ik wel eens: toe "Toon" help mij eens, en dat is heel gek, maar dan vind ik het ook meestal en dat alleen omdat ik mijn eigen gedachte eigenlijk uitschakel en het daardoor dan vind.

- Waarbij dus van een werkelijke gebedsverhoring of iets dergelijks geen sprake is..

x Ja, ja.

- ... En ten hoogste er sprake kan zijn van een richten van het eigen denkvermogen op een bepaalde wijze, waarbij dan de wijze waarop dit tot uiting komt, door U niet bewust beheerst wordt en wij dus weer van toeval of lot kunnen spreken, nietwaar?

- x Ja.
- Nog meer commentaar?
- x Jawel. Is het niet zo dat wijzelf die kracht van het gebed verkrachten, door een gebed te doen meestal inplaats van in vertrouwen en berusting af te wachten, men de volgende paar uren weer een ander gebed opzendt?
- God is onze Vader en wij Zijn kinderen. Bent U als vader wel eens thuis gekomen met een snoepje in Uw zak voor de kinderen? Ze weten dat het er is; ze weten dat ze het zullen krijgen, maar ze vragen vijftig keer, ze zijn ongeduldig. Zo zijn de kinderen "mens" tegenover de Vader "God" ook. Ik kan dit geen verkrachting van het gebed of van de vraag noemen, ik kan hoogstens zeggen: het is een gebrek aan vertrouwen. En wanneer het werkelijk uit een gebrek aan vertrouwen voort zou komen, dan zal het gebed door het gebrek aan vertrouwen zichzelf niet verhooren en zal dus van een gebedsverhoring zeker geen sprake kunnen zijn. Maar is 't een kwestie van kinderlijk ongeduld, wat heel vaak het geval is, dan geloof ik toch niet dat we de mens aansprakelijk kunnen stellen daarvoor, omdat hij kinderlijk is tegenover zijn Vader. Klaar hiermede?
- x Wat is Uw mening over het boek "Wonderen of wetten, lessen en belevenissen met de meesters van gene zijde" door "De man in de gele mantel"?
- Ik kan hier alleen zeggen dat een zeer plastische voorstelling wordt gegeven van waarden die wij, wanneer wij ze in woorden uit zouden moeten drukken, in vele gevallen ze gelijk zouden moeten beschrijven, ofschoon wij weten dat opzichzelve een volledige uitdrukking van belevenissen etc. onmogelijk is. Waar een groot gedeelte van de beschreven dingen, de belevenissen dus, juist en overtuigend zijn, geloof ik dat men het misschien, al moge het hier en daar nog wat gebrekkig zijn betreffende de theorieën daarover, gemakkelijk op de koop toe kan nemen. Deze theorieën zullen zeker zichzelf vervolmaken in de loop der tijden en misschien krijgt U nog een tweede boek. Voldoende?
- x Ja, dank U wel.
- x Is de mens carnivoor of herbivoor of allebei?
- Ik zou de mens inderdaad, zoals U daar heel aardig zegt, geachte vriendin, omnivoor willen noemen. De mens is n.l. een alles-eter, zolang het maar lekker is. En de mens is verder - daar kunnen we ook van overtuigd zijn - uit de aard der zaak in de loop van zijn ontwikkeling verschillende tijden herbivoor geweest, maar kent daarnaast ook een periode dat hij uitsluitend carnivoor was. Hij is een wezen, dat naar gelang het klimaat waarin hij leeft, zijn dieet verandert. En wij mogen het herbivoor zijn of carnivoor zijn van de mens, niet als speciaal een bepaling stellen die noodzakelijk is. Wij kunnen eerder zeggen: de mens is een omnivoor of alles-eter, die, naar gelang het klimaat waarin hij vertoeft, dus meer vlees of meer planten zal eten. Wanneer hij echter in een klimaat dat daarvoor niet geschikt is, b.v. in de Tropen, veel vlees zal eten, dan zullen daardoor ongeregeldheden in zijn organisme ontstaan, dan zal hij ziekelijk worden. Gelijktijdig zou een alleen eten van planten in het hoge Noorden betekenen een verhongeren en een tekortkomen aan bepaalde levensstoffen. Ik weet wel dat verschillende mensen zeggen: ja, maar je kunt ook in het hoge Noorden op planten leven. Inderdaad, mijne vrienden, wanneer U ze uit het Zuiden meebrengt in voldoende mate. Maar wij moeten rekenen dat de mens leeft in een klimaat en daarin zijn levensonderhoud zoekt, want dat is de dierlijke bepaling van omgeving die samenvalt ook dus met verteren der spijsen, de reacties van het lichaam en de eisen van het lichaam. Een Eskimo b.v. zal zuiver carnivoor zijn. Iemand die in Indië leeft of ergens in de Tropen, of een neger, zal in vele gevallen zuiver herbivoor zijn. Degene die tussen beide in leeft die heeft vaak de mogelijkheid, dank zij de wereldhandel, om een plantaardig dieet te volgen. Maar zou hij moeten leven alleen op de planten die zijn eigen land en omgeving voortbrachten, dan zou hij waarschijnlijk ook dierlijke producten moeten gebruiken. Ik hoop dat dit voldoende duidelijk is.
- x Dank U wel.
- x Misschien snijd ik een oud onderwerp aan, maar ik kom hier nog niet zo lang, en ik wilde zo graag iets over crematie weten. Ik heb wel eens gelezen, dat het astrale lichaam na de dood soms zo gauw niet los is van het stoflichaam en sommigen dit verbrandingsproces dan nog meemaken.
- Ja, dat is inderdaad wel waar, maar wij moeten ons hier goed realiseren: wat gebeurt er? Een mens sterft; wanneer de ontbinding van het lichaam inzet, kunnen wij aannemen dat inderdaad de geest los is gekomen van de stof. Zolang de geest nog door het levenskoord met het lichaam verbonden is, kan geen ontbindingsverschijnsel optreden. Dat realiseert men zich over het algemeen te weinig. Nu kan een geest die dan gescheiden is toch nog denken: ik ben dat die daar dood ligt. En nu stelt U zich dus op het standpunt van een onpartijdig rechter en nu zegt U: wat is beter, je eigen persoonlijkheid langzaam te zien vervallen, te zien begraven en opvreten door de wormen, of jezelf te zien verbranden? Ongetwijfeld zal de verbranding een korte en hevige pijn betekenen, daarentegen zal het slepend proces dat uit de begraving voortkomt m.i. niet erg heilzaam zijn voor de geestelijke toestand van de geest die op het ogenblik dan nog in een schaduw sfeer

leeft. Ik geef dus in een dergelijk geval, ofschoon ik het pijnlijke daarvan volkomen erken, toch de voorkeur aan de verbranding. Ik mag dan nogmaals erop wijzen, dat die verbranding niet iets van vandaag of morgen is. Lijkverbranding was bij alle oude volkeren die dichter bij de natuur stonden en dus ook meer wisten over de dood, vergeet U dat niet, en die meer dachten over de dood, was de verbranding normaal. De oude Vikingers gingen met een brandend schip de zee op; de oude Germanen verbrandden op een brandstapel vaak hun grote heren. Lijkverbranding in Indië was gebruikelijk, nu nog. Verbranding of andere wijze van opruiming van het lichaam, tot zelfs het werpen daarvan in vulkanen, is voorgekomen zowel in Japan als in Zuid-Amerika. Daarnaast staat het proces der verduurzaming der lichamen, wat wij dan ook weer zien b.v. in Zuid-Amerika en Noord-Amerika, de z.g. luchtgraven der Indianen, de mummies, die wij vinden bij vele volkeren etc. Hieruit blijkt wel dat de volkeren die veel van de doden weten, uitgaan van het standpunt: men moet of het lichaam zodanig handhaven dat de geest zonder pijn zich daarmede kan vereenzelvigen en daar een vluchtplaats in vindt, of men moet het vernietigen. Laat men het lichaam zonder meer aan de ontbinding over, dan is dit iets kwaads, want deze geest zal lang lijden daardoor, en zolang dat lichaam in ontbinding is, in zijn smart over de wereld kunnen gaan. Nu is echter sedert de komst van het christelijk geloof de lijkverbranding in Europa praktisch verboden op godsdienstige gronden, en wel om de volgende reden: er staat dat de doden op zullen staan, de dag des oordeels, en men denkt dan dat precies hetzelfde lichaam opstaat, maar men realiseert zich dan niet dat de stoffen van het lichaam allang zijn opgenomen door het gras dat boven het graf groeit, dat de bloemen die daar bloeien, ook uit dat lichaam stoffen neemt, dus dat dat lichaam toch niet meer aanwezig is, wanneer die dag des oordeels komt. Verder vind ik het een twijfel dat God, die men dan toch almachtig noemt in deze ^{aan}gelegenheden, niet zonder meer het lichaam kan creëren voor elk der doden die opstaan. Ik meen dus dat dit religieuze argument misschien gebruikt kan worden maar toch niet volledig juist is. Wel zou ik er op willen wijzen dat het het verstandigste is de dode niet te doen verbranden wanneer hij of zij zelve daar tegen is. In een dergelijk geval n.l. krijgen wij dan het verzet van de geest plus de wraakgedachte - wanneer lijden ontstaat - tegen de aarde die dit lijden aandoet. Wie echter voor zich die wens uitdrukt om gecremeerd te worden, kan ik alleen zeggen dat hij een zeer soepele en juiste methode van opruiming heeft gebruikt van zijn stoffelijke resten, die zeer zeker geestelijk uiteindelijk gunstige resultaten zal kunnen hebben. Is dit voldoende duidelijk of moet ik daar iets aan toevoegen.

- x Ik zou willen vragen: dat gevoel dat U daar aangeeft, is dat er altijd of alleen in het geval dat U zegt dat de geest niet volkomen bewust is?
- Wanneer de geest niet bewust is. Kijkt U eens, mijn waarde heer, als U een jas uittrekt en U laat ze liggen, dan geloof ik niet dat U zich er verder druk over maakt als Uw vrouw toevallig een naald daarin steekt. Maar als U nu daarnaar zit te kijken en U denkt: als ik er in zat dan had ik die naald in mijn arm gekregen, of misschien in een ander lichaamsdeel, dan kunt U een rilling soms niet onderdrukken; de gedachte aan de pijn zelve bezorgt U een onaangenaamheid, nietwaar? Wanneer U nu dus als geest onbewust denkt dat dit nog steeds Uw lichaam is, associeert U zichzelf daarmede en U fantaseert de pijnen die niet reëel door U ervaren kunnen worden, op zodanig wijze dat het schouwspel zelve voor U een gelijk, of misschien een erger lijden betekent dan het in de stof zou kunnen betekenen.
- x Voorz. Vriend, dit is de laatste vraag geweest en dan zou ik U alleen nog willen vragen of het mogelijk is, nu of een volgende maal de onderwerpen die we de volgende keer als eerste onderwerp zullen horen, te vertellen, omdat we daarvan ook voor de advertenties gebruik willen maken.
- Eén onderwerp kan ik U misschien geven en ik zal dat even na moeten vragen, maar dan moet ik nog even aan de lijn blijven.
- x Kan ik dan in die tussentijd nog iets vragen?
- Gaat U rustig Uw gang.
- x Omtrent het eerste onderwerp van hedenavond, de sfeer van vormenwereld of Zomerland, waar de mensen die overgegaan zijn dus denken dat ze nog mensen zijn, is daar een zelfde afstand van rassen en groeperingen van rassen als hier op deze planeet aarde door mensen plaatsvindt, of is daar meer een soort altruïstische samenleving of dooreenmerging van die verschillende geesten?
- Dat is voor verschillende werelden geheel verschillend, maar er zijn inderdaad wereldjes die zo exclusief zijn dat ze helemaal niemand dulden. Ik weet b.v. dat er een negerhemeltje is, een negerwereldje in deze sfeer, waarin ze absoluut geen enkele blanke zouden willen ontvangen en waar dus geen blanke geaccepteerd wordt. Ik vermoed dat het resultaat is van hun ervaringen met het blanke ras. Er bestaat dus inderdaad een afzondering. Alle verschillen, religieuze, rasverschillen etc. kunnen vooral in deze werelden der lagere sferen, ook der lichtsferen, nog bestaan, maar de eigen houding tegenover de anderen zal langzaam maar zeker veranderen, en zonder dat sprake is van een altruïstische geest, geloof ik

geloof ik toch wel dat allen gezamenlijk vanuit hun eigen wereld, met dezelfde liefde de werelden beneden hun wereld zullen trachten te benaderen en uit die sferen dus de mensen te heffen tot hun eigen sfeer. Vanuit die negerwereld weet ik, dat zij ook een blanke graag helpen om tot bewustzijn te komen, maar niet in hun eigen gemeenschap binnenlaten, maar doorgeven aan een andere blanke gemeenschap. Als onderwerp wordt voorgesteld te bespreken: De samenwerking der geestelijke orden in de sferen en op aarde. Indien de titel wat te lang is misschien, dan kunt U dat waarschijnlijk wel verkorten, dus U kunt dan desnoods zeggen: "de geestelijke orden en hun werk", ofschoon dat niet zo juist is als de eerste titel. Is dit voldoende voor U?

x Dank U zeer.

- Mag ik aannemen dat verder geen vragen te stellen zijn? (geen vragen meer).
Dan wens ik U allen nog een recht aangename avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD. Geeft ons adressen voor het zenden van proefnummers!

Goeden avond vrienden,

Wij zullen vanavond besluiten met "HET SCHONE WOORD" en ik zou daarvoor 3 of 5 onderwerpen willen hebben in één woord uitgedrukt.

x REALISATIE - EERBIED - VOLBRACHT - GROOTMOEDIGHEID - GLORIA.

G r o o t m o e d i g h e i d

Een wezen streeft en strijdt en lijdt,
En zondigt vele malen.
Toch hoeft het niet te allen tijd
De tol aan God betalen
Die is het recht van elke mens
Die aan gebreken lijdt.
Wanneer de mens slechts eerlijk streeft
Kent God grootmoedigheid.
Ten opzichte van al wat leeft
Geeft Hij grootmoedig kracht,
Hij helpt U, waar en hoe gij streeft
Totdat weer werd volbracht Uw taak.
Grootmoedig is Uw God,
Geen God van toorn en wraak,
Maar een die geeft en altijd geeft
Omdat Hij lief de wereld
En ook U, mensen, heeft.

R e a l i s a t i e

Ik heb geleden, gestreden
Gewerkt en gezwoegd,
Ik heb er de voren in 't land geploegd,
Ik heb 'r gezaaid, ik heb 'r gemaaid
Onder de wijde lucht.
Ik heb me als mens gelukkig gevoeld
En nu is mijn ziele gevluucht
En ik zweef door de duisternis
Van een sfeer,
En ik weet niet waarheen ik moet gaan.
Haast durf ik niet meer
Bewegen mijzelve
En zou ik wel stille staan
Wanneer niet geheime kracht mij dreef.
Wie ben ik eigenlijk die hier streeft
In 't onbegrepen zijn
Van onbegrepen sfeer?
Maar wacht, ik realiseer
Mij: ik ben een mens geweest
En moet het hemellicht gaan vinden,
Daarheen is 't dat mijn voeten gaan,
Vandaar dat ik niet stil kan staan,
Want ergens is een God die leeft.

G l o r i a

Gloria, in Excelsis Deo:
Geloofd zij onze God en Heer.
Want waar wij falen, waar wij leven,
Hij is ons leven altijd weer.
Gloria, gloria in Excelsis Deo:
Looft hemelen den Schepper,
Looft hemelen den Heer,
Die verder steeds U brengt,
En U, waart gij terneergeslagen,
Altijd weer heeft opgebeurd,
Die vult de dagen van Uw leven.
Ja, gloria aan God den Heer
Die al het zijn ons heeft gegeven.

Ik heb doōr het leven gestreefd en gezocht,
 'k Ben door de sferen gegaan,
 Ik zat in een ban van het beeld, in een roes
 Van vormen, een wereld van waan.
 En ik heb 'r gezegd: wat is werkelijkheid?
 Tot in één realisatie ik begreep:
 Er is eeuwigheid;
 De scheiding tussen tijd en tijd
 En tussen land en volk en natie,
 Is schijn, is waan,
 Dit gaat voorbij,
 Het leven blijft bestaan.
 En daarom moet ik sfeer na sfeer,
 Ja, leven steeds na leven weer,
 Des levens wegen verdergaan.
 'k Heb mijzelve afgevraagd:
 Wat wordt het eind van deze weg?
 Hoe lang moet ik nog verdergaan?
 Want of ik nu al zeg:
 Ik geloof in een God,
 Ik geloof in een lot,
 Ik geloof in een eeuwige macht,
 Voort ga 'k maar steeds
 Van sfeer tot sfeer,
 Een vreemde, wilde jacht,
 Die opdringt mij tot in het hoogste,
 Trekt mij weer ter wereld neer.
 Moet ik dan tevreden zijn
 Met steeds dit verdergaan?
 Is dan 't voortdurend sfeer na sfeer
 En wereld weer na wereld weer,
 En altijd verdergaan
 De werkelijkheid, de eeuwigheid?
 Is dat de kracht die leeft?
 Het lijkt mij of de werkelijkheid
 In al die sferen zweeft
 En niet te grijpen is.
 Tot eindelijk ik
 Een ogenblik besef:
 Mijn zijn dat is de goddelijke kracht,
 Al wat ik doe of heb volbracht
 Of nog volbrengen zal,
 Is niet m'n eigen werk.
 Ik grijp me daaraan vast,
 Ik voel mij daarin sterk
 En zeg: zie dit ben ik!
 Maar 'k ben het niet,
 Neen, in vermocht,
 Nadat ik lang, lang had gezocht,
 Deze waarheid te begrijpen:
 God leeft in mij,
 Leef ik in God, dan is de waan voorbij,
 Dan zing ik in het eeuwig lied:
 Mijn Vader, eindelijk vrij,
 Zeg ik U: glorie, God den Heer,
 Gij die in mij leeft,
 Waarin ik leef
 En die mij nu, de eeuw'ge vrede geeft.

 Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Van de band overgenomen en g e s t e n c i l d d o o r Type- en Copieerinrichting J. R i e n t j e s HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
--